

1

Steeds meer ondernemers krijgen te maken met het belang van CIRCULAIR ONDERNEMEN. Met het waarom en vooral met het hoe. Wil je er meer van weten en meer leren over de mogelijkheden in jouw sector, Lees hier meer informatie.

SCAN & LEER

SCAN & LEES

MEER TIPS

CIRCULAIR ONDERNEMEN

BONUS-TIP:

CIRCULARITEIT KAN NIET IN JE EENTJE

Samenwerken met leveranciers, klanten en ook zeker binnen je eigen bedrijf is de sleutel tot succesvol circulair ondernemen. Een circulaire economie kunnen we niet in ons eentje creëren, samen wel.

WAT IS
CIRCULAIRE
ECONOMIE

KIJK
DE KUNST AF

WAAROM
EIGENLIJK

GA
AAN DE SLAG

ONDERZOEK
JE EIGEN
SECTOR

KIES
MATERIAAL
PRODUCT

BRENG JE KETEN
IN BEELD

SAMENWERKEN
IS DE SLEUTEL
TOT SUCCES

MAAK EEN
R-ACTIEPLAN

MAAK JE DOEL
CONCREET
&
MEETBAAR

In verschillende branches worden elke dag innovaties gedaan op het gebied van circulair ondernemen. Richt je blik niet alleen op je eigen branche, maar laat je ook inspireren door duurzame ondernemers uit de andere sectoren. Een frisse kijk op dingen doet wonderen en levert je misschien wel de oplossing op waar je naar op zoek bent.

Er zijn talloze redenen om circulair te ondernemen. Onderzoek wat jouw persoonlijke motieven, motivaties en belangrijke waarden zijn. Kostenbesparingen (door refurbished te kopen)? Liefde voor natuur (bio-based) of een wereld voor de kleinkinderen? Het is belangrijk om deze vragen te beantwoorden voordat je begint.

Wie wacht op perfecte omstandigheden, zal nooit beginnen. Een circulair businessmodel moet stap voor stap ontwikkeld worden, maar daarvoor moet je dan wel beginnen, de eerste stap zetten. Betrek iedereen binnen je bedrijf, ongeacht hun rol, en vergeet ook je leveranciers en afnemers (de ketenpartners) niet.

Waar kunnen grondstoffen en materialen in jouw branche bespaard worden? Welke impact kan jouw branche maken? Zie 6, voor een overzicht van de meest vervuilende sectoren.

Maak een keuze uit de producten die jouw bedrijf het meest produceert, verkoopt, gebruikt, ontwerpt of advies over geeft. Houd een week bij wat je inkoopt en uitstuurt/weggooit. Kijk daarna met de R-ladder of je omhoog kan klimmen en je hier circulaire alternatieven kunt vinden.

Deze sectoren zijn de meest vervuilend:

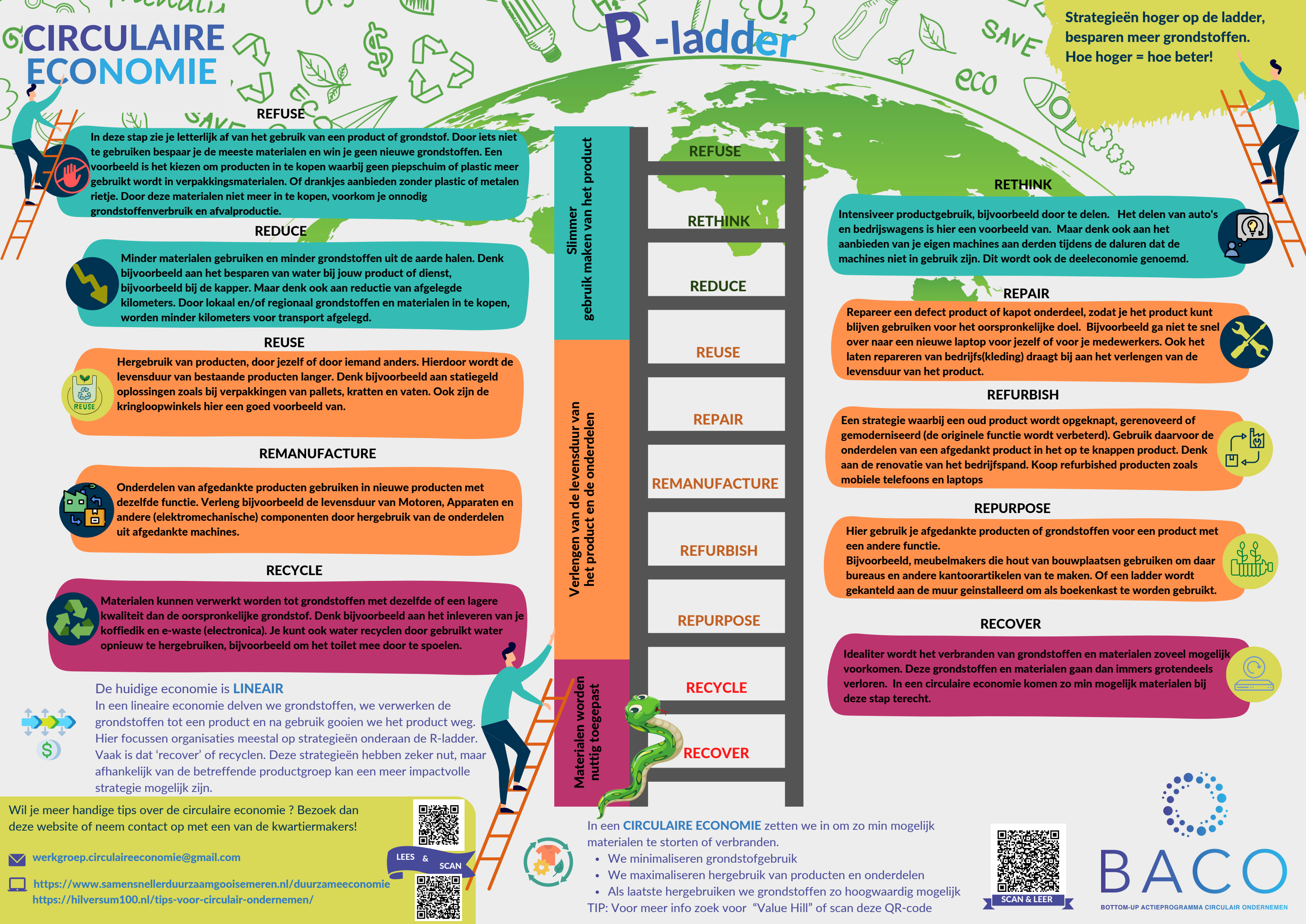
- Textiel
- ICT/elektronica/apparaten
- Bouw/constructie
- Plastic

Breng jouw keten in beeld: wie zijn jouw klanten en leveranciers? Waar halen zij hun producten of grondstoffen vandaan? Wat gebeurt er met het afval? Kortom, hoe ziet de stroom van materialen eruit? Vergeet daarbij niet bedrijven in het buitenland te bekijken, of bedrijven waar je alleen advies aan verleent of een service aan biedt.

Ga in gesprek met je ketenpartners en bespreek de wensen, en hoe te komen tot die wensen. Samenwerken met je ketenpartners is essentieel om succesvol te zijn en te blijven. Verander onderlinge afhankelijkheid in gebundelde kracht.

Maak samen met je ketenpartners (zie 7), indien mogelijk, een concreet plan om de materiaalstroom te beperken door bijvoorbeeld een nieuw product te ontwerpen en het hergebruik te stimuleren. Bekijk de R-ladder op de volgende pagina. Houd ook rekening met de regelgeving van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV).

Maak het tijdpad en de doelstellingen concreet, meet resultaten en evalueer. Daarna kun je opnieuw beginnen met stap 1, om de cirkel rond te maken en steeds meer circulair te worden. Al doende leert men!

CIRCULAIRE ECONOMIE

R-ladder

Strategieën hoger op de ladder, besparen meer grondstoffen. Hoe hoger = hoe beter!

REFUSE

In deze stap zie je letterlijk af van het gebruik van een product of grondstof. Door iets niet te gebruiken bespaar je de meeste materialen en win je geen nieuwe grondstoffen. Een voorbeeld is het kiezen om producten in te kopen waarbij geen piepschuim of plastic meer gebruikt wordt in verpakkingsmaterialen. Of drankjes aanbieden zonder plastic of metalen rietje. Door deze materialen niet meer in te kopen, voorkom je onnodig grondstoffenverbruik en afvalproductie.

REDUCE

Minder materialen gebruiken en minder grondstoffen uit de aarde halen. Denk bijvoorbeeld aan het besparen van water bij jouw product of dienst, bijvoorbeeld bij de kapper. Maar denk ook aan reductie van afgelegde kilometers. Door lokaal en/of regionaal grondstoffen en materialen in te kopen, worden minder kilometers voor transport afgelegd.

REUSE

Hergebruik van producten, door jezelf of door iemand anders. Hierdoor wordt de levensduur van bestaande producten langer. Denk bijvoorbeeld aan statiegeld oplossingen zoals bij verpakkingen van pallets, kratten en vaten. Ook zijn de kringloopwinkels hier een goed voorbeeld van.

REMANUFACTURE

Onderdelen van afgedankte producten gebruiken in nieuwe producten met dezelfde functie. Verleng bijvoorbeeld de levensduur van Motoren, Apparaten en andere (elektromechanische) componenten door hergebruik van de onderdelen uit afgedankte machines.

RECYCLE

Materialen kunnen verwerkt worden tot grondstoffen met dezelfde of een lagere kwaliteit dan de oorspronkelijke grondstof. Denk bijvoorbeeld aan het inleveren van je koffiedik en e-waste (electronica). Je kunt ook water recyclen door gebruikt water opnieuw te hergebruiken, bijvoorbeeld om het toilet mee door te spoelen.

De huidige economie is LINEAIR

In een lineaire economie delven we grondstoffen, we verwerken de grondstoffen tot een product en na gebruik gooien we het product weg. Hier focussen organisaties meestal op strategieën onderaan de R-ladder. Vaak is dat 'recover' of recyclen. Deze strategieën hebben zeker nut, maar afhankelijk van de betreffende productgroep kan een meer impactvolle strategie mogelijk zijn.

Slimmer gebruik maken van het product

Verlengen van de levensduur van het product en de onderdelen

Materialen worden nuttig toegepast

REFUSE

RETHINK

REDUCE

REUSE

REPAIR

REMANUFACTURE

REFURBISH

REPURPOSE

RECYCLE

RECOVER

RETHINK

REPAIR

REFURBISH

REPURPOSE

RECOVER

Intensiveer productgebruik, bijvoorbeeld door te delen. Het delen van auto's en bedrijfswagens is hier een voorbeeld van. Maar denk ook aan het aanbieden van je eigen machines aan derden tijdens de daluren dat de machines niet in gebruik zijn. Dit wordt ook de deeleconomie genoemd.

Repareer een defect product of kapot onderdeel, zodat je het product kunt blijven gebruiken voor het oorspronkelijke doel. Bijvoorbeeld ga niet te snel over naar een nieuwe laptop voor jezelf of voor je medewerkers. Ook het laten repareren van bedrijfs(kleding) draagt bij aan het verlengen van de levensduur van het product.

Een strategie waarbij een oud product wordt opgeknapt, gerenoveerd of gemoderniseerd (de originele functie wordt verbeterd). Gebruik daarvoor de onderdelen van een afgedankt product in het op te knappen product. Denk aan de renovatie van het bedrijfspand. Koop refurbished producten zoals mobiele telefoons en laptops

Hier gebruik je afgedankte producten of grondstoffen voor een product met een andere functie. Bijvoorbeeld, meubelmakers die hout van bouwplaatsen gebruiken om daar bureaus en andere kantoorartikelen van te maken. Of een ladder wordt gekanteld aan de muur geïnstalleerd om als boekenkast te worden gebruikt.

Idealiter wordt het verbranden van grondstoffen en materialen zoveel mogelijk voorkomen. Deze grondstoffen en materialen gaan dan immers grotendeels verloren. In een circulaire economie komen zo min mogelijk materialen bij deze stap terecht.

In een CIRCULAIRE ECONOMIE zetten we in om zo min mogelijk materialen te storten of verbranden.

- We minimaliseren grondstofgebruik
- We maximaliseren hergebruik van producten en onderdelen
- Als laatste hergebruiken we grondstoffen zo hoogwaardig mogelijk

TIP: Voor meer info zoek voor "Value Hill" of scan deze QR-code

LEES & SCAN

SCAN & LEER

BACO

BOTTOM-UP ACTIEPROGRAMMA CIRCULAIR ONDERNEMEN

Wil je meer handige tips over de circulaire economie? Bezoek dan deze website of neem contact op met een van de kwartiermakers!

✉ werkgroep.circulaireeconomie@gmail.com

🌐 <https://www.samensnellerduurzaamgooisemeren.nl/duurzameeconomie>
<https://hilversum100.nl/tips-voor-circulair-ondernemen/>